

Helse- og omsorgsdepartementet
Høringssvar, endringer i helsepersonelloven § 34 og ny § 34 a

Oslo, 4. mai 2021

Høringsinnspill: melding ved helsesvekkelse av betydning for trafikksikkerhet

Nasjonalforeningen for folkehelsen er en frivillig, humanitær organisasjon som jobber med folkehelse, forskning på hjerte- og karsykdommer og demens, og er en interesseorganisasjon for personer med demens og deres pårørende.

Vi støtter forslagene om å utvide dagens meldeplikt til å også omfatte flygeledere ved helsesvekkelser med betydning for trafikksikkerhet som antas å ikke være kortvarige. Videre støtter vi forslagene om plikt til å opplyse om forbud mot å føre fremkomstmiddelet.

Det er også foreslått meldeadgang for helsepersonell dersom loser, førere innen sjøfart og førere av skinnegående fartøy ikke lenger oppfyller helsekravene. Departementet er bekymret for at en utvidet meldeplikt for helsepersonell vil kunne føre til at færre søker helsehjelp, men peker samtidig på at yrkesgruppene nevnt i høringsnotatet selv har plikt til å melde fra dersom de er i tvil om de oppfyller helsekravene. Nasjonalforeningen er derfor usikker på effekten av dette forslaget, men mener likevel at å gi helsepersonell mulighet til å gjøre en faglig vurdering av om det skal meldes til arbeidsgivere og relevante tilsynsorganer, er hensiktsmessig.

Kognitive tester

Til tross for at det finnes tester som benyttes ved mistanke om kognitiv svikt, kan ingen av disse per i dag med sikkerhet fastslå at det foreligger kognitiv svikt med påfølgende trafikksikkerhetsrisiko¹. Ifølge Luftfartstilsynet² kan erfarne flygere noen ganger gjennomføre en normal flyging uten problemer, men der evne til å håndtere uforutsette hendelser er redusert, slik at helsekravet ikke lenger er oppfylt. Dette kan fanges opp ved en medisinsk flygetest. Det bør vurderes å utvikle en tilsvarende test for flygeledere, slik det er for piloter.

Mange demenssykdommer utvikler seg langsomt, og kan være vanskelige å fange opp i en tidlig fase. Selv om alder er den største risikofaktoren for å utvikle demenssykdom, forekommer også demens blant yngre, yrkesaktive grupper. Det er viktig at helsepersonell med meldeplikt og -adgang om helsesvekkelser som kan påvirke trafikksikkerheten har kompetanse til å fange opp begynnende demenssykdom hos yngre aldersgrupper.

Med vennlig hilsen

Mina Gerhardsen
Generalsekretær

¹ Smedslund, G., Giske, L., Fleitscher, H., Brurberg K.G., Screeningverktøy for kognitiv funksjon og bilkjøring. Rapport fra Kunnskapssenteret nr. 21–2015. Oslo: Nasjonalt kunnskapssenter for helsetjenesten. 2015.

² Flylegeveileder, til forordning 1178/2011 part-med & Forordning 2015/340 part-atco.med.